

DE GROTE HAAY

MEESTER ©

KIKKER

Lesbrief

Inhoudsopgave

- Voorwoord bij het lesmateriaal

Pagina 2

- Inleiding

Pagina 3

- Waar gaat de voorstelling Meester Kikker over?
- Inleiding theaterbezoek.
- Website over de voorstelling.
- Filmpje over de voorstelling.

- Voorbereidende opdrachten

LES 1 Kikkers vouwen

Pagina 4

- Opdracht 1: maak je eigen kikker
- Opdracht 2: presenteer jouw kikker
- Opdracht 3: de boerensloot

Pagina 5

Pagina 6

Pagina 7

LES 2 Dierenlot

- Opdracht 1: spelen van een dier
- Opdracht 2: voedselkringloop

Pagina 8

Pagina 10

LES 3 Mensen-dingen

- Opdracht 1: geheimen

Pagina 11

- Afsluitende opdrachten

LES 4 De voorstelling

Pagina 12

- Nabespreking
- Opdracht 1: Hoe verkoop je een voorstelling
- Opdracht 2: Diertje in jezelf
- Opdracht 3: Beschermingsmechanisme
- Opdracht 4: Animaties
- Opdracht 5: Spreekwoorden en gezegdes

Pagina 12

Pagina 13

Pagina 14

Pagina 15

Pagina 16

Pagina 17

Voorwoord bij het lesmateriaal

Binnenkort kom je met jouw klas kijken naar de voorstelling Meester Kikker. De spelers kijken enorm uit naar jullie komst! In deze lesbrief vind je informatie over de voorstelling en er staan opdrachten in die jullie ter voorbereiding op de voorstelling kunnen uitvoeren en ter afsluiting na jullie theaterbezoek.

Wij hebben de lesbrief ingedeeld in 3 blokken

- De inleiding
- Voorbereidende opdrachten
- Afsluitende opdrachten

Bij sommige opdrachten horen bijlagen als afbeeldingen en audio-fragmenten. Die zijn te downloaden op onze site:

www.degrotehaay.nl/educatie

Wij wensen jullie heel veel plezier bij de voorbereiding en zien jullie graag bij de voorstelling.

Inleiding

Waar gaat de voorstelling over?

Hieronder staat beschreven waar de voorstelling over gaat. Je kunt dit voorlezen aan de kinderen voordat je aan de opdrachten gaat beginnen. De voorstelling is gebaseerd op het bekroonde kinderboek van Paul van Loon: *Meester Kikker*. Je kan ook het hele boek voorlezen ter voorbereiding. Hoewel dat natuurlijk wel een heleboel verklapt.

Het verhaal:

Het gaat over meester Frans die een groot geheim bij zich draagt: hij verandert namelijk dikwijls in een kikker. Om weer terug te veranderen in een mens moet hij simpelweg een vlieg opeten. Op zich is dit allemaal geen ramp, ware het niet dat directeur Stork óók een geheim bij zich draagt. Hij verandert geregeld in een Ooievaar en wordt weer mens door het eten van ... een kikker. Het is van groot belang dat de geheimen geheim blijven. De kinderen moeten daarbij helpen. Maar of dat lukt?

Inleiding theaterbezoek

Een aantal van de leerlingen zullen nog niet eerder een theatervoorstelling hebben bezocht. Wat is theater? Wat kun je verwachten? Leg de leerlingen uit wat een theater is en hoe het publiek zich daar gedraagt. Alle leerlingen krijgen een eigen plekje in de zaal, de lichten gaan uit en tijdens de voorstelling luistert en kijkt het publiek naar wat er gebeurt op het podium. Als de voorstelling afgelopen is, mogen de leerlingen applaudiseren.

Oefen in de klas het applaus. Dat kan je doen door de helft van de groep te laten buigen en de andere helft te laten klappen en dan wisselen. (Het kan handig zijn om deze informatie vlak voor vertrek te herhalen).

LES 1: Kikkers vouwen

Vorbereiding:

Zet het instructiefilmpje klaar,
of print de vouwinstructie uit.

www.degrotehaay.nl/educatie

Benodigdheden:

- Witte (of gekleurde) vierkante papiertjes
- Kleurpotloden, stiften of verf

De voorstelling gaat natuurlijk over kikkers.

In de theatervoorstelling komen kikkers in verschillende vormen voor.

Om al een beetje in de kikkersfeer te komen, kun je de klas omtoveren tot een heuse boerensloot.

We beginnen deze lessenserie met het vouwen van een kikker.

De klas wordt de boerensloot en de kinderen maken allemaal een eigen kikker. Om daaraan te kunnen beginnen is er eerst een voorbereidende gespreksopdracht:

- *Vraag de kinderen wat ze weten over kikkers.*
- *Vraag aan de kinderen wat het verschil is tussen een pad en een kikker.*
- *Vraag de kinderen hoe het groeiproces van kikkers eruitziet, van kikkerdril tot kikker.*
- *Laat vervolgens de verschillende afbeeldingen zien van de groeistadia op de website: www.degrotehaay.nl/educatie*
- *Vraag tenslotte de kinderen welke verschillende kleuren kikkers er bestaan. Ook hiervan staan plaatjes op onze website.*

Opdracht 1: Maak je eigen Kikker

De kinderen gaan nu hun eigen kikker kleuren en vouwen.

1. Kleuren:

Geef de kinderen een wit vierkant papier (of meerdere) en kleurpotloden. Ze mogen dit vel inkleuren zoals ze zelf willen. Rood, groen, gestipt, gestreept of een wonderlijke regenboog!

Om ze erover na te laten denken kun je ook vragen stellen als:

- *Wil je dat jouw kikker opvalt in de natuur?*
- *Wil je dat jouw kikker een schutkleur heeft? En verdwijnt in de omgeving?*

2. Vouwen:

Laat de kinderen het vouwfilmpje zien of zet het vouwvoorbeeld op het digibord. In een paar simpele stappen vouwen ze hun eigen kikker.

Hierna kunnen ze er ogen op plakken of tekenen.

Je kunt ook een springende kikker vouwen. Deze is wel een stuk ingewikkelder en vraagt om wat meer ervaren vouwskills.

Opdracht 2: Presenteer jouw kikker

Als de kinderen klaar zijn met tekenen en vouwen geef je ze de volgende opdracht:

- *Verzin een naam voor je kikker.*
  - *Verzin het geluid dat jouw kikker maakt. Kwaakt de kikker hard, zacht, hoog of laag?*
  - *Verzin waar jouw kikker vandaan komt (een ver land, is het er warm of koud).*
- 1 Laat de eerste vijf kinderen voor de klas komen staan.
  - 2 Deze kinderen tonen om de beurt hun kikker. Ze vertellen hoe de kikker heet en wat voor geluid hij maakt. (Mochten ze meer willen vertellen mag dat natuurlijk ook: of hij snel of langzaam is, wat hij eet)
  - 3 Als de eerste vijf kinderen geweest zijn, komen de volgende vijf kinderen voor de klas staan. Totdat de hele klas is geweest.

Opdracht 3: De hoerensloot

De kikkers moeten nu hun plekje krijgen in de klas.
Maak een touwtje aan de kikker en creëer een boerensloot in de klas door ze op te hangen:

- Je kunt een plekje afbakenen in de klas.
- Je kunt ook vissen toevoegen of waterplanten

Nu is de klas omgetoverd tot een grote boerensloot.

LES 2: Dierenlot

Opdracht 1: Spelen van een dier

In de voorstelling veranderen acteurs in verschillende dieren. Daarvoor maken we gebruik van poppen, maar ook worden sommige acteurs zelf een dier. Dat laatste gaan wij nu ook doen in de klas. We gaan veranderen in dieren, zonder ons te verkleden.

Vorbereiding:

- Bespreek eerst kort met de kinderen welk dier ze zouden willen zijn. En wat moet je veranderen aan je eigen lijf om dat dier te worden. (Hoe staan je voeten, hoe je benen, hoe zit je hoofd, ver naar voren of naar achteren, hoe zit je rug)
- Laat hierna het filmpje zien waar de acteurs uit de voorstelling laten zien wat zij veranderen in hun lichaam om een bepaald dier te worden:

www.degrotehaay.nl/educatie

Situatie:

1. Laat alle kinderen een plek zoeken in de ruimte, waarin ze staan als zichzelf.
2. Op die plek gaan ze, op het teken van de docent, in 10 seconden in hetzelfde dier veranderen.
3. Bij 10 seconden zijn alle kinderen het genoemde dier. Laat ze in het standbeeld van het dier staan.
4. Oefenen met het snel wisselen van mens naar dier door:
  - Klap 1: sta als jezelf.
  - Klap 2: in 4 seconden als dier staan.
  - Klap 3: meteen weer als jezelf staan
  - Klap 4: meteen als een dier staan.
5. Lopen als een dier: nu mag iedereen als zijn eigen dier voortbewegen. Laat de kinderen voorzichtig door de ruimte lopen, **zonder geluid te maken**.
Coach op: hoe zet je je voeten neer, grote stappen of kleine stappen, snel of langzaam, hoe kijk je erbij.
6. Hierna gaan we naar elkaar kijken. En raden wie welk dier nadoet.
7. Zet vijf kinderen op een rijtje aan de zijkant, de rest van de klas is publiek.

Wissel van kinderen.

Nabespreking:

- Hoe was het om een dier te spelen?
- Hoe was het als publiek om naar te kijken?
- Wat werkte goed, wat minder?

GELUIDEN

De meeste dieren praten natuurlijk niet zoals wij mensen. Ze hebben hun eigen taal. De meeste geluiden zijn makkelijk na te doen, zoals die van een hond of een kikker.

Maar welk geluid maken vogels, zoals de ooievaar?

Beluister ze op: www.vogelgeluid.nl en probeer ze na te doen.

Vooraf die van de ooievaar kan nog wel eens van pas komen in de voorstelling!

Opdracht 2: Voedselketen

In de voorstelling komt de kikker voor verschillende gevaren te staan. Ratten, snoeken, vossen en natuurlijk ooievaars eten immers kikkers. Zijn ze daarom gemeen? Of hoort dat nu eenmaal bij de natuur? In deze opdracht gaan we zogenaamde voedselketens maken.

Vorbereiding:

Voor deze opdracht heb je een vel papier nodig en kleurpotloden. Als voorbeeld staat er een plaatje op onze website: www.degrotehaay.nl/educatie

Opdracht:

- 1 Kies vijf dieren uit het bos, grote en kleine. Bijvoorbeeld een muis, een uil, een spin, een mus en een vos.
Tekenen deze verspreid over het papier.
Je kunt ook een ander leefgebied kiezen, bijvoorbeeld de noordpool of de jungle. Belangrijk is dat alle dieren in datzelfde gebied voorkomen.
- 2 Begin bij het kleinste dier, dit is nu het prooidier. Door welk roofdier wordt dit prooidier gegeten?
Zet een pijl van het roofdier naar het prooidier. Zijn er meerdere dieren die dit dier opeten? Zet dan meerdere pijlen.
- 3 Nu wordt het twee-na-kleinste dier het prooidier. Door wie wordt dit dier gegeten? Zet ook nu pijlen van de roofdieren naar het prooidier.
- 4 Ga door totdat je bij het grootste dier bent aangekomen. Waarschijnlijk heb je geen roofdieren op je tekening staan die dit dier opeten.
- 5 Je mag nu nog een 6^e dier toevoegen aan de tekening. Deze moet bovenaan de voedselketen staan. Dat dier is een gevaar voor alle dieren op jouw tekening. **Dit kan ook de mens zijn.**

Nabespreking:

- Vraag enkele kinderen om hun voedselketen te laten zien en toe te lichten?.

LES 3: Mensen-Dingen

In deze les gaan we het hebben over geheimen. Voor velen is dit een spannend onderwerp, want geheimen heb je niet voor niks. Het is goed om te vertellen dat ieder mens geheimen heeft. Zelfs jouw oma of je kleine zusje. Geheimen klinken altijd reuze spannend, alsof het iets is wat je eigenlijk niet mag hebben. Want waarom zeggen we niet alles eerlijk? We gaan het nu met de klas hebben over geheimen!

Opdracht 1: Geheimen

Vragen om te stellen:

- *Wie van jullie heeft er een geheim?
(tip: Steek zelf ook je vinger op)*
- *Wat is een geheim?*
- *Aan wie vertel je je geheimen?*
- *Wie weet alles van jou?*
- *Mag je een geheim hebben voor je beste vriend(in)?*
- *Is het erg om een geheim te hebben?*

De schrijver van de voorstelling (Mark Haayema) schrijft ook liedjes voor Kinderen voor Kinderen. Bijvoorbeeld het liedje 'Worden wat je wil'. Maar ook het liedje 'Blauwe Plekken'.

- *Want wanneer kun je een geheim beter wel doorvertellen?*

Beluister dit liedje en bespreek het met de klas.

<https://www.youtube.com/watch?v=UlopOfWGUu8>

Welk geheim heeft de vriendin van het meisje die het liedje zingt. Wat zou je doen als je haar was? Haar geheim doorvertellen?

AFSLUITENDE OPDRACHTEN

LES 4: DE VOORSTELLING

Nabespreking

Besprek met de leerlingen wat ze gezien hebben in de voorstelling:

- Waar ging het verhaal over?
- Over wie ging het verhaal?
- Hoe wisselden de acteurs tussen de verschillende rollen?
- In de voorstelling werden verschillende vormen van theater gebruikt.
Wie kan iets zeggen over:
  - Poppen
  - Musical
  - Doeken
  - Pruiken
  - Filmpjes
  - Animaties
- Hoe was het in het theater?

Opdracht 1: Hoe verkoop je kaartjes?

Op de website: www.degrotehaay.nl/educatie zijn scene-foto's te vinden van de voorstelling.

Klik een foto aan en geef een leerling de beurt om te vertellen wat er in die

scene gebeurde.

Op deze manier halen we de voorstelling even in de klas.

Daarna kun je ook de trailer aanklikken. Een trailer wordt gebruikt om publiek naar de voorstelling te lokken.

Stel en bespreek de volgende vragen:

- Vinden jullie de trailer bij de voorstelling passen?
- Zou je naar de voorstelling gaan als je alleen dit filmpje ziet?
- Moet je in de trailer alles verklappen van de voorstelling? Of moet je ook verrassingen hebben voor als je de voorstelling echt gaat zien?

Opdracht 2: Een diertje in jezelf

In de voorstelling wordt gezegd:

Iedereen heeft een diertje in zichzelf.

Daarmee bedoelen we niet de wormpjes die soms krijgt

als je je handen vergeet te wassen na het buitenspelen.

Of de spin die naar binnenkruipt als je met je mond open slaapt.

Nee, iedereen heeft een zogenaamd diertje van binnen.

Vaak heeft dat dier iets te maken met je eigen karakter.

Ben je een beetje verlegen? Dan zit er vast een schildpad in je.

Ben je snel opgefokt? Dan zit er misschien een gans verstopt.

Ben je heel actief? Dan is de kans groot dat er een libel in je zit.

Soms is het diertje juist het tegenovergestelde van je zelf.

Dan doe je naar de buitenwereld heel zoet en braaf,

maar zit er binnenin jou een agressieve pinguïn.

Wanneer het diertje in jezelf zichtbaar wordt is bij iedereen anders.

Vaak heeft het te maken met de stand van de maan.

Bij sommigen gebeurt het nooit, bij anderen gebeurt het dagelijks.

Er zijn zelfs verhalen van mensen, die vaker een dier zijn dan een mens.

Het kan dus zo maar zijn, dat die zwerfkat bij jou in de straat

eigenlijk jouw buurvrouw is..

Vragen:

- Met welk dier zou jij jezelf willen vergelijken?
- Waarom?
- Op welk dier zou je willen lijken?
- Op welk dier lijkt jij helemaal niet?

Opdracht 3: Animaties

In de voorstelling zaten verschillende animaties.

Dit zijn eigenlijk stilstaande beelden die achter elkaar worden gezet, waardoor het lijkt alsof er beweging in zit.

Herinner je nog het openingslied? Daar maakten ze gebruik van een soort flip-book.

Op onze website kun je het filmpje terugzien:

www.degrotehaay/educatie

Benodigdheden:

- Twee kleine velletjes papier van dezelfde grootte
- Stift of potlood
- Plakband of een nietje

Aan de slag:

Zorg dat beide papiertjes precies netjes op elkaar liggen en maak 1 zijde vast met plakband of een nietje.

Nu kun je gaan tekenen. Het belangrijkste is dat je de tekening op beide blaadjes op precies dezelfde plek tekent. De twee tekeningen moeten bijna hetzelfde zijn. Bijna, want een of twee dingen moeten nét anders zijn.

Bijvoorbeeld:

Tekening 1:

Kind lacht

Konijn rent met uitgestrekte poten

Tekening 2:

Kind huilt

Konijn rent met ingetrokken poten

Extra:

Je kunt zo ook een extra blaadje toevoegen.

Hoe meer je toevoegt, hoe meer het gaat lijken op een heuse animatie.

Dit noemen ze een Flipbook!

Opdracht 4: Beschermingsmechanisme

In de voorstelling wordt gezegd:

BESCHERMINGSMECHANISME

Iedereen heeft een beschermingsmechanisme.

Dat is het eerste wat je doet, zodra er gevaar dreigt.

Om jezelf te beschermen.

Eigenlijk doe je dat zonder er over te denken.

Het gebeurt automatisch.

De een rent gelijk weg.

De ander blijft verstijfd stilstaan.

Weer een ander balt zijn vuisten om het gevecht aan te gaan
en sommigen roepen om hun moeder.

Sommige dieren hebben snelle poten om weg te rennen, denk aan een antilope.

Of ze kunnen verdwijnen alsof ze er niet zijn, zoals een kameleon.

Om aan te vallen gebruikt de wesp haar angel en de leeuw haar scherpe tanden.

Vragen:

- Wat doe jij als er iemand in nood is?
- Wat doe je als jezelf in gevaar bent?

Opdracht 5: Spreekwoorden & Gezegdes

In de voorstelling zingen de acteurs het lied: **We hebben een plan.**
In de tekst zitten verschillende spreekwoorden en gezegdes.
Kun jij ze vinden? En weet je ook wat ze betekenen?

Lees de tekst met de klas op: www.degrotehaay.nl/educatie

LIED Een plan

**We hebben een plan
een plan dat niet mislukken kan
Een plan waarvan je zeggen kan
Tjonge jonge jonge jonge
wat een plan**

alles overgedacht
volledig uitgesloofd
Geen steekje laten vallen
we zien niets over het hoofd

(je uitsloven)
(een steek laten vallen)
(iets over het hoofd zien)

alle lakens uitgedeeld
geen mitsen meer te maren
geen beer meer op de weg te zien
wij gaan dit klusje klaren

(de lakens uitdelen)
(Mitsen en maren)
(Beren op de weg zien)
(Een klusje klaren)

**We hebben een plan
een plan dat niet mislukken kan
Een plan waarvan je zeggen kan
Tjonge jonge jonge jonge
wat een plan**

Maar stel dat het dan toch misgaat
Het onverhoopt toch anders loopt
Dat iemand toch ons plan verkloot
Zijn we niet alleen teleurgesteld
Maar is ook ... onze meester... Dood.

(Anders lopen)

**We hebben een plan
een plan dat niet mislukken kan
Een plan waarvan je zeggen kan
Tjonge jonge jonge jonge
Jakkie takkie takkie
Oeie oeie oeie
Wat een plan**

Dit was de lesbrief. Veel plezier bij de voorbereiding, de voorstelling en de afsluiting!